

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра політики в сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУДОВА МЕДИЦИНА І ПСИХІАТРІЯ

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 31 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Судова медицина і психіатрія
Викладач (-і)	Волошинович Володимир Мирославович, доцент кафедри кримінального права
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-34
Е-mail викладача	kkpp@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kkp.pnu.edu.ua/графік-індивідуальної-роботи-з-студе/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є медичні та біологічні питання, які виникають в процесі розслідування та судового розгляду кримінальних справ, психічні розлади, які мають правове значення у кримінальному та цивільному судочинстві. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Судова медицина. 2. Судова психіатрія. Судова медицина та судова психіатрія – одна з обов'язкових для викладання дисциплін у навчанні юридичного профілю. Вивчаючи теоретичний курс, студенти юридичного фаху знайомляться з сучасними можливостями судової медицини та судової психіатрії і засвоюють навички необхідні та їх подальшого використання у практиці. Крім того, в окремих випадках студенти засвоюють практичні навички користування науково-технічними засобами та методиками.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> викладання навчальної дисципліни «Судова медицина і судова психіатрія» є формування у студентів необхідних знань з організаційно-процесуальних основ судово-медичної та судово-психіатричної експертизи, з основ судово-медичної травматології, токсикології, експертизи речових доказів, вивчення психопатологічних станів та їх судово-психіатрична оцінка. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Судова медицина і психіатрія» є вироблення у студентів вміння використовувати на практиці дані судово-медичної та судово-психіатричної експертизи для вирішення питань, що виникають в правовій діяльності.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; Здатність спілкуватися іноземною мовою; Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; Здатність бути критичним і самокритичним;	

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Фахові компетентності:
 Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи;
 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;
 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;
 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування;
 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	081 Право	3	вибірковий

Тематика курсу

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль І. Судова медицина

Тема 1. Процесуальні та організаційні основи судово-медичної експертизи в Україні	2	2	4
Тема 2. Судово-медична танатологія. Судово-медична експертиза трупа	2	2	8
Тема 3. Огляд трупа на місці події. Судово-медична експертиза речових доказів біологічного походження та медико-криміналістичні методи досліджень		2	6
Тема 4. Судово-медична експертиза ушкоджень та смерті від механічних чинників. Ушкодження тупими, гострими предметами, транспортна травма, вогнестрільні ушкодження.	2	2	8
Тема 5. Судово-медична експертиза встановлення ступеню тяжкості тілесних ушкоджень, стану здоров'я та віку. Судово-медична експертиза статевих станів та статевих злочинів	2	2	4

Модуль ІІ. Судова психіатрія

Тема 6. Судово-психіатрична експертиза. Основи загальної психопатології	2	2	8
Тема 7. Основні питання судово-психіатричної експертизи в кримінальному та цивільному процесах.	2	2	8

Тема 8. Судово-психіатрична експертиза свідків, потерпілих, неповнолітніх та огляд засуджених.		2	8
Тема 9. Заходи медичного характеру для попередження суспільно-небезпечних дій психічнохворих. Залік		2	6
ЗАГ.:		12	18
		60	
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/opranizacija-navchal'nogo-procесу/ .		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма студентами одного письмового заліку навчальної дисципліни. На залік виноситься три описових завдання, які оцінюються по 30 балів, та одне тестове завдання, яке оцінюється у 10 балів. Максимальний бал за залік становить 100. За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kkr.pnu.edu.ua/		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
7. Політика навчальної дисципліни			
<u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором студента) – <i>Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри</i> https://kkr.pnu.edu.ua/денна-форма-2/			
<u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної			

добросовісності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/opranizacija-navchal'nogo-procesu/>).

8. Рекомендована література

1. Судова медицина. Медичне законодавство: у 2 книгах. - Книга 1. Судова медицина: підручник (ВНЗ IV р. а.) / Б. В. Михайличенко, В. А. Шевчук, С. С. Бондар та ін.; за ред. Б. В. Михайличенка. - 5-е вид. Київ : «Медицина», 2017. 448с.
 2. Судова медицина : Підручник / В. Д. Мішалов, Т. В. Хохолєва, В. Т. Бачинський, В. В. Войченко, Г. Ф. Кривда, Є. Я. Костенко [за загальною редакцією В.Д.Мішалова]. Чернівці: "Місто", 2019. 574 с.
 3. Судова медицина : Підручник / О. І. Герасименко, А. Г. Антонов, К. О. Герасименко та ін. ; за ред. Герасименка О. І. - 3-є вид. переробл. та доповн. К. : КНТ, 2018. 630 с.
 4. Білецький Є.М. Білецька Г.А. Судова медицина та судова психіатрія: навч. Посіб Харків: Одісей. 2010 - 480 с.
 5. Білецький Є.М. Білецька Г.А. Судова медицина та судова психіатрія: навч. Посіб Харків: Одісей. 2008. - 200 с.
 6. Левець І.В. Судова психіатрія: навч. посіб. Тернопіль: Економ думка. 2007. - 328 с.
 7. Халмурадов Б.Д., Швачко О.Г. Судова психіатрія: основні терміни та поняття. Довідник. Київ: ЦНЛ. 2006. - 80 с.
- Детальний перелік монографічної, наукової, науково -практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:
8. Волошинович В.М. Судова медицина і психіатрія. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів денної та заочної форми навчання (галузь знань: 08 Право, спеціальність: 081 Право) [Текст] / Володимир Мирославович Волошинович.- Івано-Франківськ: Навчально-науковий Юридичний інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2020.- 28с.
 9. Волошинович В.М. Судова медицина і психіатрія. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів денної та заочної форми навчання (галузь знань: 08 Право, спеціальність: 081 Право) [Текст] / Володимир Мирославович Волошинович.- Івано-Франківськ: Навчально-науковий Юридичний інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2020.- 28с.

Викладач _____ доц. Волошинович В.М.